

RESPONSABILITATEA SCRITORULUI

Iulian Neacșu

(și nu ce haine au purtat ei), ce li se întâmplă celor care sînt (și nu cum mîncă) și ce li se va întâmpla celor care vor fi (și nu cum vor dormi). Poezia orbitează îndelung în jurul acestor întrebări pentru că poezia este cel care cîntă singur în fața altor instrumente. Prozatorul însă dirijează un cor imens și cel mai însemnat cîntăreț-personal fals denotăreașă parțială și îl descalifică. Și atunci este prozatorul obiectiv cîntî timp își acceptă existența într-o realitate determinată, realitate care este, pentru noi, societatea socialistă. El este subiectiv cînd interpretează în cărțile lui această realitate determinată. Timpul, supremul judecător, va fi mulțumit sau nu, îl va infringe sau nu. Aceasta în măsura în care opera se înlemnează sau nu pe o concepție filozofică înaltă, răspunde sau nu permanențelor epocii sale. Deci adversarii scriitorului (acesta fiind în avangardă) este același timp, iar scriitorul său este Omul care le-a avansat ca posibilitate de maximă rezistență. Prin

aceasta scriitorul nu se poate despărți în nici un fel de cititorii săi fiind meren alături de el, încercînd să-l reprezinte. Pentru el scrie? Despre oameni, pentru oameni. Ca scriitor român scrie pentru poporul în care trăiește, pentru limba în cultul căreia le-a născut, pentru realitatea în care există, acum, aici. Actul acesta de responsabilitate determină un desfructuare literară și constituie apăsarea grea care apăsă urechile celui care scrie. Și un atlet care vrea să alerge atît de repede încît să depășească o limită de timp este condiționat de un stadion plin și prieten. Scriitorul are ca susținători și prieteni pe toti oamenii care s-au născut, se nasc și se vor naște pentru că poartă cu el dorința de a nu muri niciodată. Moartea mesterului Manole este reversibilă pentru că și sacrificarea Anei este reversibilă. Nimic nu este unic în afară de fiecare. Pentru fiecare scriu. Fără a îneca să reprezinte o aspirație universală, scriitorul este determinat de existența sa istorică și socială.

FĂRĂ ADRESĂ?

A. I. Zăinescu

Dar dacă n-aș scrie? Adică, dacă n-aș auzi, n-aș vedea dacă nu mi-aș simți mina și tălpile, dacă nu m-aș mișca? Încerc să evit metaforele cînd mă explic. Și totuși, întrebări ca acestea care fac titlul rubricii de față nu n-răspuns solicită, fiindcă nu de răspunsuri ducem noi lipsă, ci de aceea aproape inexplicabilă experiență a lor care să nască tulburător mai departe și alte întrebări, pentru că să fim într-un permanent schimb de opinii cu noi înșine, pentru ca, abia cucerită, o treaptă să devină imediat certitudine o ei și negare, conștință imediată a drumului cu atît mai anevoios de străbătut înainte cu cît și refacerea lui din urmă ar fi ispititor mai ușor și ca atare imposibil de conceput. Căci un autor, fie el și tînăr, și mai ales tînăr, se simte neînchis și trebuie mai mult decît alții să se achite onorabil față de sine, să-și poată concepe și pretați într-adevăr opera sa apăsă să-l revendice timpul, și care să fie biologic numai a sa și a extracției sale, socială pînă la confundarea cu spiritul său, să creadă viață

decî, o realitate nouă, paralelă cu cea a existenței sale, o fericită osmoză în ultimă instanță. Acceptînd creația ca pe un domeniu absolut al libertății, autorul se supune de fapt legilor lumii ridicate la puterea înfinit mai mare a singularității sale, cînd are a spune într-adevăr ceva, cînd își face din vocația sa un mod propriu de existență și ca atare acționează liber față de sine, nu însă și față de rigorile ce și le-a asumat. Iar autorul tînăr (tînăr ca o premeditare a viitoarei sale opere) își asumă de fapt toate rigorile posibile, ba chiar și imposibilul lor dacă-și rezistă, chiar și atunci cînd pare a le oculi cu prudentă sau, conștient de ele, nu și le mai poate stăpîni. Înțeleg creația ca pe un formidabil efort de supraînțelegere dincolo de tine și de limitele acceptate, nedesprijindu-te de ele însă, fiindcă altfel ar dispărea lupta, ar dispărea zburcunul, ar dispărea victoria, ar cîștiga înșeria. Iubesc munții doar fiindcă am

văzut și cîmpurile, semănăm pentru că trebuie să și cu- legem, scriem fiindcă trebuie să răspundem și tăcerii (dacă nu strigă) rostului nostru de a fi. Nu pot să cred în autori fără operă, nu accept operă fără biografie, fără acel sentiment al locului care să mă facă să spun: „da, într-adevăr și eu am născut aici” nu cred, la urma urmei, decît în sinceritatea artei, prin ceea ce are ea permanent ca emoție și prin ceea ce slujește ea. Modele literare au existat, vor mai fi, trebuie parcurse dar mai întotdeauna arta, a trebuit să facă întoarcere spectaculoasă spre sine și să se reia cu vigoare exact din punctul unde rămăsese. La fel mi se pare și acum, în cazul acestor două simple întrebări, dar atît de simple și de succint formulate că surprind prin autenticitatea lor, spun, la fel mi se pare și acum, răspunsurile care se dau sînt în măsură să reducă de fapt în discuție cel puțin un aspect fundamental al artei și anume finalitatea ei. Căci fără a ne deconspira total, mărturisirea trebuie totuși făcută: nu cred că scrie nimeni în zadar, fără adresă, fără cauză, fără a-și pune problema rostului său cu atît mai mult cu cît avem în spate dacă nu o îndelungă tradiție a scrisului românesc, cel puțin o oralitate a lui exemplară, cu atît mai mult cu cît nota distinctă a fiecărui se cîștigă deja greu în concertul pe atîtea voci și instrumente la cîte asistăm.

Ne mișcăm între răspunsuri și, de ce să n-o spunem, jocul ne place, vine însă și tristețea de îndată ce-l luăm în seamă și devenim, prin repetiție, un capriciu al lui. Nu, nu scriu ca să mă justific și nici ca să mă acuz, nu-mi explic nimic prin metaforă ci, doar mă concep ca o ipostază în lucruri, mă creez pe mine însumi în preajmă și mă confrunt. Pentru că imbrățișînd o idee vreau să o și văd, să mă identific, să o și aud, să mă edifice. Iar dacă toate acestea poși să le comunic, să le spun altfel decît pot fi ele în mod obișnuit percepute, atunci scriu în pentru tine ca autor ci pentru alții de fapt, cititorii, pentru ceea o mie și una de chipuri ale tale care sînt ei.

Mi-a rămas în fața ochilor, pentru totdeauna poate, imaginea unei boicotare în podgorii care povestește, pe drumul ultim al omului, întîmpieri și fapte din viața acestuia, cîntă se jeluia, judeca, invoca și plîngea, se răstea și ierta, nu i se vedea la un moment dat decît gura, dispăruse și mortul, dispăruseră toți, mai rămăsese doar ea, boicotarea, și nu i se auzea decît gura, nu i se vedea decît gura, era ca amforă în Univers, născută o singură, formidabilă voință de a spune totul, de la naștere și pînă la moarte, totul sub povara aceea a timpului care trece îngrozitor de repede și solemn atunci sub clopotele acelea pe care le stîrnea palma ca nu-și va putea termina cîntecul, ca nu și-l va totîntreg. Mi-am adus aminte de ea, de aceea formați dăbilă voință de a spune totul despre un om și nu știu dacă poezia nu i se asemănă întrucîtva, dacă nu trezește și ea cîteodată spaima de a nu putea duce, în sfîrșit, pînă la capăt, de a nu fi în stare să spunem măcar o parte din tot ceea ce se constituie și se reclamă ca adevăr, omeneșc al nostru, al oamenilor acestui timp. Deci, de ce scriu? Dar dacă n-aș scrie? Tot așa fubi poezia, tot așa fubi creația, aș fi un cititor doar și mi-aș ucide noaptea cîntîndu-mi cu infrigurare posibilitatea de a mă edifica și prin lectură, prin emoțiile și farmecul cu care să comunic cu mine, să-mi pot deveni mai mult decît sint, o viață în plus, o naștere, încă o existență, aș fi un cititor doar, deci iată pentru ce scriu.

PENTRU CINE SCRUI? PENTRU CE SCRUI?

PUBLICĂM ÎN CONTINUARE PUNCTE DE VEDERE ALE TINERILOR SCRITORI LA ANCHETA NOASTRĂ, DORIND CA ELE SĂ CONSTITUIE PREMISELE UNEI AMPLE DEZBATERI ASUPRA ACESTOR ÎNTREBĂRI FUNDAMENTALE PENTRU CREATORI.

Aruncînd o privire de ansamblu asupra literaturii diferitelor epoci, nu putem ignora constatarea că într-o măsură mai mare sau mai mică o interacțiune, un proces de condiționare și influențare reciprocă a avut loc între această și filozofie. Germele de filozofie empirică se găsește în scrierile cele mai vechi, pe care le descoperim astăzi ca pe niște lumi iricale, cu puternice nebănuit. Nu putem concepe personajele lui Euripide, de pildă, independent de acel destin immanent care în concepția anticilor plana necruțată asupra existenței, reflectîndu-se în ipostaze diferite în operele tuturor scriitorilor lumii vechi. Căltătorind prin începuturile evului mediu întîlnim o literatură asupra căreia ideile religioase ale vremii își pun nu rarori precetea. Procesul de umănare al literaturii va avea mai trziu de întîmpinat noi aventuri, grație evoluției gîndirii laice, dezvoltării artelor și științelor, jărgirii cu alte cuvinte a orientării spiritului pînă la notare mingiabilă. Nu intenționez a face, fie și pe scurt, un expoziu al situației: vreau doar să reamintesc că de la o anumită epocă, aproape coincidentă cu apariția cartezienismului, omul autentic de literă este aproape totdeauna dublat de filozof, sau invers. Literatura devine nu arareori factor adiacent filozofiei, sisteme și teorii ghîndindu-se în substratul multor opere. Nu arareori deducem un întreg sistem de gîndire din opere literare de anvergură. Diderot, Voltaire, Jean Jacques-Rousseau se exersează în domeniul literar cu rezultate excelente. Opera lui Dimitrie Cantemir, examinată astăzi, ne apare a fi compusă din elemente prețioase pentru evoluția de mai trziu a gîndirii în țările române. Șirul îl putem continua și exemplifica la noi, spre exemplu, cu Hașdeu și Blaga, aiurea cu Camus și Sartre. Simptomatic pentru arta secolului nostru nu se pare tentativa creatorului de a practica esul, de a teoretiza. Nevoia de a pune norme teoretice în acord cu practica duernă a fost altminteri o necesitate a tuturor timpurilor, rezultat al reflecției nemiloicite asupra destinului omului

și artei, reflecții care nu ar fi putut dobîndi o profunzime necesară decît în cazul unei solide culturi a subiectului, a capacității de abstractizare care presupune la rîndul ei o familiarizare cu gîndirea filozofică. Avangardisti secolului nostru, expresionisti, suprarealiști, constructiviști etc. se mișcă lejer prin cîmpul ideilor apelînd la argumente de ordin etic, istoric, științific, filozofic în genere. Ei sînt însă exemplele cele mai tipice și maturitatea gîndirii lor este

dictată în genere de împrejurări istorice și diferă de la meridian la meridian. În foliole de acestea, Gorki, Solohov, Kafka, Liviu Rebreanu sînt în linii mari contemporani, dar cîtă diferențiere în felul fiecăruia de a îmbrățișa lumea! Sensurile etice ale literaturii lor fac parte dintr-o concepție ceva mai generală despre lume și societate, a fiecăruia, au la origine cu alte cuvinte fie un mod de a gîndi propriu, fie o filozofie (termenul este pre-

o lume a lui, proprie, scriitorul nu ne-o înfățișează ca pe un tablou mîf. El îi dă un suflu și, fie el epic sau liric, aceasta este însăși expresia vieții, cuprînzîndu-i semnificațiile. În cuvîntarea rostită cu prilejul vizitării Combinatului siderurgic gălățean, secretarul general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, sublinia valoarea pentru creația artistică a minunatelor realizări ale socialismului: „ale oamenilor muncii care făuresc destinul prosper al patriei noastre. Este cu adevărat tulburător să crezi operă inspirată din munca eroică a constructorilor socialismului. Într-un climat fertil, în împrejurări istorice favorabile, cînd artele noastre sînt preocupate tot mai mult a-și regăsi condiția de sine, generațiile mai noi de scriitori nu pot ignora adevărul după care orice încercare afectivă, emoțională trebuie să-și aibă un corespondent superior, sublimat spiritualmente, în opera de artă. Scrierile noastre sînt scrise astfel să exprime o parte din adevărul acestui lumii, să-l reveleze pe acesta, în funcție de diferite circumstanțe, într-o manieră specifică. Prin atitudinea de viață, prin concepțiile imprimămate de fiecare dintre noi ele tind a se încorpora organic la acel bloc de opere artistice aflate în contact direct cu ideile epocii noastre, constituindu-se într-un tot unitar, aflat în deplină conexiune și interdependentă. Materializate pe planul frumuseții, asemenea intenții devin bun spiritual și intră în patrimoniul unei culturi. Simbioza între atitudine și realizare ei, între etic și estetic este atunci realizată și se încheie un ciclu care are ca punct terminus verificarea viabilității unei opere în funcție de epocă și ideile pe care le servește. Născută printr-o necesitate interioară, opera de artă se instrăinează de creator și devine bun al cititorului, al marelui. Conținutul ei se transmite astfel ca un fluid generos de la creator la receptor, vehiculînd sentimente, idei, atitudini, contribuind la aprofundarea cunoașterii lumii, aducîndu-și contribuția, cu mijloacele proprii, la transformarea ei.

CONDIȚIA FILOZOFICĂ A LITERATURII

Grigore Arbore

confirmată din plin atunci cînd și talentul este strălucit. În cazul scriitorilor care au teoretizat mai puțin normele de elaborare ale propriilor lucrări care s-au preocupat în principal de elaborarea unor opere cu aspect strict literar, care nu a fost cu alte cuvinte un avânt declarat sau sefi de școală, germele gîndirii filozofice îl descriem în subtext, în construcție, în modul de a gîndi al unor personaje, în însăși finalitatea opereii. Avem tot timpul în față ca modele creatori de primă mărime precum Argeșii, Bacovia, Camil Petrescu și alții alți. Departate de a fi în criză de conținut, literatura își adîncește pe zi ce trece spațiile de investigație, își anexează noi tărîmuri, îmbrăcîndu-se permanent pe măsura adîncirii cunoașterii umane, pe măsura ivirii a noi probleme în existența socială, a cărora filozofia și arta să le corespundă în semnificații și dramatism. Filozofia încorporată în aceste opere se traduce în aceste cazuri prin atitudinea generală în fața lumii adoptată de creator. Ea este

tențios aici) proprie, fie un mod propriu de a-și însuși filozofia. Reîlind și amplificînd valorile umaniste ale epocii noastre și ale epocilor trecute nu ne însușim, desigur, un anumite fel de a gîndi, nu ne transpunem în cadre artificiale, străbătute deja de istoria civilizației, a gîndirii, sau, în cazul de față a literaturii. Asimilînd modurile de a gîndi ale filozofilor de ele ca de un fundament logic al propriilor noastre trăiri, desprinzînd din fiecare elemente esențiale, constante cu durată prelungită în veșnicia umanității. Nonpasivismul unei arte este dat nu de capacitatea ei de a reflecta mediul circumscris ci de capacitatea obligă, de a propune structuri posibile și îndrăznețe, de a adapta creator pe cele trecute și de a le prelunge existența în viitor. Orice atitudine fertilă, orice structură nouă care înlocuiește temeinic și motivat

Orice bun artistic îi aparține, orice impuls inovator îi dă o forță nouă, orice dezbateră de idei o ajută să își îmbogățească cultura cu noi date. Iar faptul că artistul, creatorii, dispun de o nouă filozofie revoluționară, cea marxistă, nu înseamnă că s-au îngustat posibilitățile de exprimare, că la baza tuturor operelor trebuie să stea un fond egalizator. După cum se știe, procesul de adîncire al acestei filozofii este neîntrerupt, el asimilînd și promovînd concepte și idei noi, aflate în corespondență cu mișcarea cea mai cuprînzătoare a omenirii spre progres. Suflul umanist al operelor literare din ultimii ani, căutările lor inovatoare, crearea unor noi tipologii umane sînt tot atitea dovezi în sprijinul afirmației că sub aspect filozofic literatura noastră este departe de a-și fi epuizat resursele. Mai mult ca oricînd în epoca noastră arta, literatura își afirmă condiția filozofică fiind simultan și un factor activ, de seamă, în susținerea și promovarea ideologiei proletariatului. Reîncînd

HARALAMB ZINCĂ

Doctorului KING

ROMAN
(Text prescurtat)

Mihai Mirou, vameș în portul Constanța, moare în condiții misterioase. Cazul îl se încredințează căpitanului de miliție Liviu Roman. Acesta descoperă că Mirou făcea parte dintr-o organizație de contrabandă, condusă de un mareșal de King. Contîndu-și cercetările, Roman îndrăznește să dea de sistemul de organizare a bandei, Arestarea marinarului Sillone și a gestionarului Purje de la „Marinarul vesel” grăbește deznădămintul infractorilor.

Ora 21,30

— E mintea mea, se lăudă bătrînul. Eu am născocit tot acest mecanism de lucru al filialei.

Roman zîmbi abia perceptibil; starea euforică a arestatului, lăscă din propriile sale mărturisiri. Ii amuza.

— Recunoașteți domnule căpitan, organizarea e foarte ingenioasă.

— A fost, zise Roman, încercînd să-l reducă pe pămînt, dar pensionarul o ținea într-ale lui, continua să se laude, să se minuneze de toate cîte îl trecuseră prin minte.

Roman îl lăsa să zburde; îl asculta însă cu atenție, studiîndu-i fiecare mișcare.

— Orice bandă trebuie să aibă un creier organizatoric, teoretiza Traian Grigorescu triumfător. În cazul acesta, eu am fost creierul triumfător.

— Unde e Tom?

— O să vă spun. Vorbi însă despre cu totul altceva. Inteligența obligă, de aceea nu pot să nu apreciez și inteligența altora, chiar și a protivnicilor mei. Dumneavoastră atî ajuns pînă la mine, atî reușit să-mi descopereți biroulul. Zău, dar asta-i formidabil. M-ați omorât ca pe-o fiară, m-ați scos din birou, mi-ați dat peste cap sistemul de apărare și asta mi se pare și mai formidabil.

— Ce vrea? De ce bate cîmpii? se întreba Roman încercînd să descifreze firea arestatului. Ce vrea să însemne beția lui de cuvinte? Să fie doar o simplă manifestare specifică septagenarilor sau pur și simplu îi place să se laude, să fie lăudat?

— Recunoașteți, domnule căpitan, că sînt ingenios? se rugă Traian Grigorescu.

— Recunoșc, răspunde Roman făcîndu-1 jocul. Subtil și ingenios...

Ochii obosiți ai arestatului se aprinsă de făcără satisfacției. Murmură tulburat:

— Ei bine, reținete: ingeniozitatea mă caracterizează!

— Așa e... sistemul conspirativ al legăturilor telefonice nu l-am mai întîlnit.

— Unde să-mi întîlniți domnule căpitan? Sprincenele i se înălțară brusc a mirare. Șase luni de zile am lucrat la elaborarea întregului mecanism organizatoric al bandei. Și apoi, pînă ce l-am prins în capcană pe cei de la telefoane...

— Unde e Tom?

— Tom? l'explamă Traian Grigorescu... Nu vă mai neliniștiți atît. Vă spun eu de unde l'luați. Da'ce ziceți de chestia cu maiorul Sturcea și vizințorul de ziare?

— E tare îl lăudă căpitanul. „Ce vrea? Ce urmărește? con-

tinuă Roman să se întrebe. O criză de senilitate? O fi reală, o fi simulată. Oricum ar fi, e timpul să pun punctul pe i?.

— Ascultă, domnule Grigorescu, de unde să-l luă pe Tom?

— Nu vă mai frîmîntați atîta, domnule căpitan. Prin aruncarea în aer a sistemului meu de apărare, v-ați deschis și principalul drum care duce direct la Tom. De astă dată, tomul arestatului i se păru ofițerului ceva mai sobru, mai potolît. Să ne uităm și să vedem cît e ceasul! Își scoase din buzunărul de la pantaloni ceasul „Omega” și zise, dispus parcă de a colabora la prinderea complicitii său: O, mai aveți timp i aprecie el. Tom nu locuiește în Constanța, ci la București. Face naveta cu avionul... În noaptea asta, la orele 23, conform graficului, mă va vizita.

Roman nu-și putu stăpîni o tresărire. Pensionarul o observă. Căută să-l liniștească.

— Are o cheie de la locuința mea. Mă vizitează în absență... Așa-i regula... Nu stă decît zece minute, apoi pleacă...

— Cum, în absența dumneavoastră? De ce? O altă născocire? Pensionarul clătină din cap în semn că nu are nici un amestec în treaba asta.

— În odăia mea, se află ascunsă în gura sobei o casetă de fier... E a lui. Am preferat să nu știu ce anume ascunde Tom în casetă... Astă seară va veni... Vecinii îl știu ca pe un văr al meu... Îl putez lua de la mine ca din oală...

— Suris larg i se ivi pe chip și Roman avu sentimentul că arestatul se bucura la gîndul că Tom va fi luat ca din oală... M-a cam zăpăcit pensionarul așa ingenios, își spuse Roman. Ce să fac, să-l cred? Ce interese are avea să mă mintă? E în mînilor noastre. Orice declarație falsă s-ar întoarce împotriva lui ca un bumerang. Doar să nu-i pese de eventualele lovituri ale bumerangului.

Clătîl, întînd parcă gîndurile ofițerului, căută să-l cîștige încrederea.

— Pe Tom o să-l prîndeti... n-o să fie prea greu. Cu seful o să fie ceva mai greu...

— Cum, Tom are și el un sef?

— Da... Legătura bandei cu „Filiata” de aici... Nu știu cine e. Nici unde își are domiciliul.

Roman își cercetă ceasul de la mîna. Avea destul timp să la cuvențele măsurî, mai cu seamă că locuința ingeniosului pensionar fusese pusă sub supraveghere.

— Deci, nu-l cunoști?

— Nu.

— Nu știți care-i rolul lui? stăruia Roman.

— Știu doar atîta... că în fiecare lună, apare un alt personaj... o altă legătură... Iar în treaba asta n-am vrut să mă vir... Eu... idellă mele...

— Decamdată, îl întrepruse Roman, ne oprim aici. O să te retrăgi...

— Da, aveți dreptate, jocul s-a terminat. Dumnele căpitan, ați pus mîna pe celebrul „Aristotel” — omul „de rău”. Sînteți pe gura țînăr ca să fi auzit de mine... În 1937, mă căutau toate polițiile din Europa... Nu știu dacă e permis...

— Nu, nu, nu e permis, rise Roman și, dornic să stăvilească la vreme o nouă efuziune sentimental-euforică a celebrului pensionar, apăsă pe buton. Se ivi de îndată un plutonier-major. Arestatul se ridică spuse noapte bună și se îndreptă spre isgrie. Cînd ajunse lîngă ușă, Roman îl oprî:

— Stai, domnule Grigorescu, aș vrea să te măntreb ceva...

— În fața învingătorului, declară el patetic, mă plec cu respect...

XII Marele Patron

1.

Ora 23,00

Debarau era îngustă și sufocantă, ca un scriu. Miștearea a naftalină. Și pe măsură ce minutele se scurgeau, așteptarea se transforma într-un chin parcă fără sfîrșit. Roman rezistă cît rezistă, dar după o bucată de vreme, fu cuprins de o senzație apăsătoare — minutele i se păreau ceasuri nesfîrșite. Transpirația se ridică spuse noapte bună și se îndreptă neplăcut de piețe. Și doar ea obișnuit să aștepte; își educea voința în acest sens. Niciodată însă nu-i fusese dat să-și aștepte prada în asemenea împrejurări. Încercă să se gîndească la cu totul altceva decît la misiunea pe care ar urma s-o ducă la îndeplinire... Lîil îl răsări de îndată înaintea ochilor.

(VA URMA)

CINEMATOGRAFE

- AVENTURIERII**
Rulează la Patria (orele 9; 11,30; 14; 16,30; 19; 21,15); București (orele 14; 16,30; 19; 21,15).
- DUEBUL LUNG**
Rulează la Republica (orele 9; 11,30; 14; 16,45; 18,45; 21,15); Festival (orele 8,30; 11; 13,30; 16; 18,30; 20); Feroviar (orele 9-16,30 în continuare, 19; 21,30); Excelsior (orele 9; 10,30; 13; 15,30; 18; 20,30); Modern (orele 9; 11,30; 14; 16,30; 19; 21,30).
- TAFI ȘI VINATOBRUL**
Rulează la Capitol (orele 9; 11,15; 13,30; 16; 18,30; 21); Circuit de Stat (orele 10; 13; 15,30; 18; 20,30); Cinematograful (orele 10; 12; 14; 16,30; 18,45; 21).
- DOMNISOARELE DIN ROCHEFORT**
Rulează la Victoria (orele 8,45; 11,45; 14,45; 17,45; 20,45); O LUME NEBUNA, NEBUNA, NEBUNA
- NEBUNA**
Rulează la Lumina (orele 9,30; 11,45; în continuare 19,15).
- PRIETENELE**
Rulează la Central (orele 9; 11,15; 13,30; 16; 18,30; 21).
- JENIA, JENICHA ȘI KATIUSA**
Rulează la Union (orele 15,30; 18,30); ora 18 desene animate.
- PRIN URDISTANUL SALTATIC**
Rulează la Grivita (orele 9; 11,15; 13,30; 15,45; 18; 20,30); Aurora (orele 8,30; 10,45; 13; 15,30; 18; 20,15).
- OSCAR**
Rulează la Înfrățirea (orele 15,30; 18; 20,30).
- FREDY, LOVEȘTE TU ÎNTII!**
Rulează la Buzești (orele 15,30; 18); Unirea (orele 15,30; 18).
- CE NOAPTE, BĂIEȚI**
Rulează la Flacăra (orele 9; 11,30; în continuare 18,45; 21).
- VICINTELE PLĂTEȘTE POLITA**
Rulează la Bucegi (orele 9; 11,15; 13,30; 16; 18,30; 21); Aurora (orele 8,30; 10,45; 13; 15,30; 18; 20,15).
- UN DOLAR GAURIT**
și, de ce să n-o spunem, jocul ne place, vine însă și tristețea de îndată ce-l luăm în seamă și devenim, prin repetiție, un capriciu al lui. Nu, nu scriu ca să mă justific și nici ca să mă acuz, nu-mi explic nimic prin metaforă ci, doar mă concep ca o ipostază în lucruri, mă creez pe mine însumi în preajmă și mă confrunt. Pentru că imbrățișînd o idee vreau să o și văd, să mă identific, să o și aud, să mă edifice. Iar dacă toate acestea poși să le comunic, să le spun altfel decît pot fi ele în mod obișnuit percepute, atunci scriu în pentru tine ca autor ci pentru alții de fapt, cititorii, pentru ceea o mie și una de chipuri ale tale care sînt ei.
- Mi-a rămas în fața ochilor, pentru totdeauna poate, imaginea unei boicotare în podgorii care povestește, pe drumul ultim al omului, întîmpieri și fapte din viața acestuia, cîntă se jeluia, judeca, invoca și plîngea, se răstea și ierta, nu i se vedea la un moment dat decît gura, dispăruse și mortul, dispăruseră toți, mai rămăsese doar ea, boicotarea, și nu i se auzea decît gura, nu i se vedea decît gura, era ca amforă în Univers, născută o singură, formidabilă voință de a spune totul, de la naștere și pînă la moarte, totul sub povara aceea a timpului care trece îngrozitor de repede și solemn atunci sub clopotele acelea pe care le stîrnea palma ca nu-și va putea termina cîntecul, ca nu și-l va totîntreg. Mi-am adus aminte de ea, de aceea formați dăbilă voință de a spune totul despre un om și nu știu dacă poezia nu i se asemănă întrucîtva, dacă nu trezește și ea cîteodată spaima de a nu putea duce, în sfîrșit, pînă la capăt, de a nu fi în stare să spunem măcar o parte din tot ceea ce se constituie și se reclamă ca adevăr, omeneșc al nostru, al oamenilor acestui timp. Deci, de ce scriu? Dar dacă n-aș scrie? Tot așa fubi poezia, tot așa fubi creația, aș fi un cititor doar și mi-aș ucide noaptea cîntîndu-mi cu infrigurare posibilitatea de a mă edifica și prin lectură, prin emoțiile și farmecul cu care să comunic cu mine, să-mi pot deveni mai mult decît sint, o viață în plus, o naștere, încă o existență, aș fi un cititor doar, deci iată pentru ce scriu.

scrisori de pe santiere

Costinești, Constanța, Mamaia... Dimineți romantice. Seri romantice. Pretutindeni, pe litoralul Mării Negre, admirăm tineri care cîntă, tineri care dansează, tineri îndrăgostiți.

„Reședință” de vacanță pentru 900 de studenți

Peste 900 de studenți au venit în Dobrogea să ajute la strînsul recoltelor. E iulie și e vacanță. Iar în vacanță, cînd spui Dobrogea te gîndești la litoral — cu plaja, cu terasele de dans, cu barurile.

După cele 20 de zile petrecute pe ogoarele Dobrogei, mulți dintre noi vom pleca în taberele studențești de la Izvorul Mureșului. Pîrlul Rece, Timiș, Costinești, vom organiza excursii în Delta Dunării, în munți. De ce am venit mai întîi aici? Este foarte simplu de înțeles.

Un sentiment de mîndrie

I.A.S. Agieea. Mai întîi o noapă bună pentru ospitalitatea gospodarilor de aici. Studenții le-au adresat mulțumiri pentru dormitoare

DOBROGEA ROMANTICĂ

curate, pentru masa excelentă, pentru solitudinea cu care au fost înconjurați.

La început au fost primii cu neîncredere: „Ei, parcă au venit aici să muncească... Băieții sînt doar în vacanță”. Era, desigur o prejudecată și „băieții” — studenții la Facultatea de matematică-mecanică din București — s-au grăbit s-o dezmințim.

Cine plătește?

De la Nazareca — studenții Institutului de limbă străină și ai Facultății de limbă și literatură română au plecat cu 10 zile mai devreme. De fapt, n-au plecat ci au fost incitați să plece de către conducerea I.A.S.

Conducătorii studenților: Nu ni s-a asigurat „front de lucru”, nu am fost primiți cu ospitalitate...

Conducerea I.A.S.: „Studenții au venit aici să facă plajă, nu să muncească. Niciodată nu și-au îndeplinit norma, ziua de lucru era pentru ei de numai 3-4 ore”.

Ni s-a arătat însă un document care face puțină lumină în această controversă: procesul verbal încheiat la plecarea studenților și semnat de reprezentantul Universității din București, asistentul Dan Mazilu. Reținem două sume: „Studenții au realizat lucrări în valoare de 18.200 lei în timp ce costul mesei s-a ridicat la valoarea de 38.033,95 lei”. Actul e act — așa că: Cine plătește?

Prietenul din Medgidia

Răsfoim presa din vara anului trecut. Directorul I.A.S. Medgidia, ing. Marin Tudoran, declară că este mulțumit de aportul studenților de la Drept la strîngerea recoltelor și că ar dori să-i aibă oșpeți și pe anul viitor.

Studenții au răspuns bucurătorii invitației. Acum sînt „musafiri” inginerului Tudoran. Dar niște „musafiri” foarte harnici, de care directorul se declară foarte mulțumit. „Se declară a un fel de a spune. Pentru că nu e vorba de o declarație verbală ci de fapt: condiții de dormit — excelente; masă — excelentă; deserturi — în licăda cu piersici. Și încă o invitație la Medgidia, pentru căra viitoare.

Seară de dans

Folcloriștii în expediție

A început vacanța. La munte sau la mare, pe toate itinerarele răsună din mii de piepturi cîntecul studenților. În corul general al vacanței... excepție. O sută de studenți stau încă în bibliotecă, aplicați asupra cărților. O sută de studenți, din București, Iași, Cluj și Timișoara, continuă să se pregătească sub îndrumarea a unor cadre didactice de specialitate.

Se vor deplasa în aceste zile în patru dintre cele mai bogate zone folclorice ale țării. „De la Iași va porni pe urmele Mioriței, în județul Vrancea, brigada condusă de lector universitar Vasile Adăcăliței. Grupul va urmări și existența teatrului popular în zona centrală a țării.

resteni, conduși de prof. dr. docent Mihai Pop. Brigada bucovinestilor a primit importante „întări” în persoana cîtorva cercetători cu experiență de la Institutul de Etnografie și Folclor al Academiei R.S.R., membri ai expediției.

influența mediului geografic, a condițiilor de viață, în lezătură cu păstrarea bunurilor naturale și spirituale ale culturii populare. Beneficiind de îndrumarea competentă a cadrelor didactice, de contribuția unor specialiști, folosind bogata experiență de lucru a brigăzilor studențești care au organizat cercetări îndrumate, cu ani în urmă, de dascăli ca Gusti, Vilsan, Denisușanu ori Muslea, cele patru brigăzi complete care pornesc în cursul lunii iulie să exploreze dincolo de granițele unor referate științifice care să fie sustinute în cadrul cercurilor de folcloristică din facultăți sau la seminariile naționale studențești, să ducă prin timp frumoase tradiții ale școlii superioare românești.

Asistent univ. EUGEN MARINESCU

de facultate, an de studiu și locul de practică — din cadrul unei activități obișnuite, solicitînd studentul la cercetare, penitînd a-l activa ca practicant. Atributele unei cercetări își propune să capete chiar referatul de practică al studentului de anul II — lucrare științifică de documentare metodologică, obligînd la expunerea riguroasă a unei teme, cu suita datelor, desenelor și argumentației de specialitate. O cercetare propriu-zisă se realizează mai ales prin urmărirea critică a unor tehnologii de fabricație — aplicată curent ca metodă eficientă de organizare a practicii anului IV.

primi, dacă nu soluții, unele sugestii utile”. În acest an cei mai buni își încearcă „puterile” ingineriești studînd și una dintre următoarele teme: Sistemul de lansare a comenzilor; Succesiunea operațiilor la un tact de montaj; Amplasarea optimă a depozitelor și a magazinelor. Chiar celor din anul III le-a fost recomandat studiul unor fonte speciale, tratamente termice speciale — activitate cu altă mai eficace cu cit în prezent pentru combina auto-propulsată în uzină se experimentează numeroase materiale și procedee noi. Asemănător se procedează la

iectul de diplomă. Un exemplu: ing. Dinu Comănescu insistînd solicitat anul acesta la repartizare, de către reprezentanții uzinei — tocmai pentru că a început să studieze o seamă de aspecte specifice ale producției întreprinderii încă la practica din anul II și a făcut-o cu interes și reală capacitate în dezvoltări succesive, pînă în stadiul lucrării de diplomă.

Susținem deci că organizarea unor sesiuni tehnico-științifice este necesară și posibil de organizat în fiecare întreprindere — centru de practică, pentru a fructifica, selectiv, o activitate cu rezultate interesante și pentru a mijlocii discutiilor, un schimb de informații și metoda de lucru pe teme de specialitate între studenți, beneficiind, în același timp, de prețioasele recomandări ale specialiștilor și ale cadrelor didactice îndrumătoare.

ION TRONAC

SUGERĂM!

SESIUNI ȘTIINȚIFICE ÎN UZINĂ

La fiecare ediție anuală a practicii studenților — arăta recent Constantin Dinu, de la Uzina „Semănătoarea” — comunicăm practicanților din anul IV, specialiștilor „mecanică agricolă” — o serie de probleme de organizare, optimizare a fluxului de fabricație a căror rezolvare ne preocupă, cu speranța, de multe ori confirmată, că vom

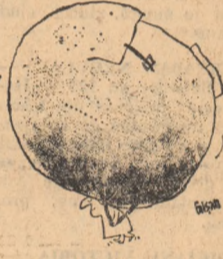
Uzina „23 August” unde practicanților din anii superiori le sînt date în atenție specială urmărirea critică a elaborării unor tehnologii ori a normării unor operații și studiul utilajelor mai importante construite în întreprindere — cu explicarea caracteristicilor de funcționare, a modului de lucru. Aici, aproape consecvent, ani de-a rândul, s-a obișnuit ca la sfîrșitul perioadei

de practică o parte dintre referatele studenților să fie prezentate în cadrul unei sesiuni științifice. Eran invitați studenții, cadrele didactice. Prezența inginerilor sub îndrumarea directă a căroră fuseseră elaborate, observațiile și sugestiile lor de specialiști făceau aceste reuniuni științifice deosebit de interesante. Desigur, rămînea important, de cele mai multe ori, aspectul FORMATIV al acestor informări tehnico-științifice. Dar nu e puțin lucru, căci dintre autorii și temele acestor referate s-au recrutat adesea teme și autori de valoroase lucrări științifice în cercurile studențești, ori la pro-

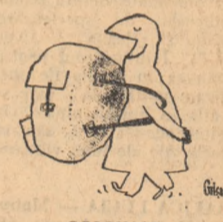
TURISTUL SE CUNOASTE DUPĂ... RUCSAC

AMABIL

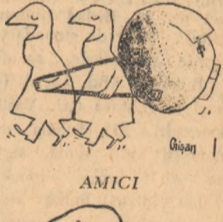
PRECAUT

ORIGINAL

CHIULANGIU

AMICI

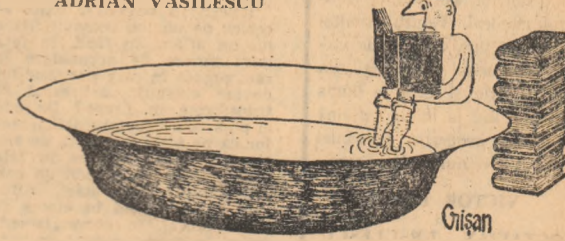

UITUC

Desene de: N. CRIȘAN

ESTIVALA RESTANȚIERULUI

ADRIAN VASILESCU

Crîșan

LA IZVORUL MUREȘULUI INSTRUIRE ȘI ODIHNĂ

caută de către organizațiile de tineret din facultăți. Fiește, nimeni nu intenționează să forțeze uniformizarea peisajului studențesc. Ar fi, de altfel, și imposibil. Dar organizațiile U.T.C., asociațiile studenților sînt chemate să contribuie la crearea în facultăți a celui climat în care bogăția de cunoștințe, pregătirea înaltă să echivalze cu un titlu de noblete spirituală, spre care să aspire orice student. Cum? Prin ce metode? Iată întrebări la care se căutarea să se răspundă în cadrul unor simpozioane și „mese rotunde” ce vor fi organizate în tabăra de la Izvorul Mureșului.

În unele cercuri uniceșitare se manifestă pesimism față de eficiența unor activități culturale-educative model, organizarea unei activități sportive model.

Ne place să corbim despre studenți care trec în mod strălucit examenele, care fac descoperiri științifice încă din timpul anilor de învățămînt — și să-i numim studenți eminenți. Dar tabloul cifrei uniceșitare nu prezintă numai elemente de acest fel. De multe ori se conturează imagini

contradictorii: studenți care învață îndemnați de o nobilă pasiune pentru profesie și studiu care încuță pentru că vor să obțină o diplomă; studenți care gîndesc și studenți care tocmai studenți care „rup cartea” pentru că sînt avizi de cunoaștere și studenți care „rup cartea” pentru că sînt stăpîniți numai de ambiția notor mari. Această realitate nu poate trece neobservată.

E drept, fiecare student are modul său de lucru, fiecare organizație de tineret promovează propriile sale metode educative. Vom observa chiar necesitatea unei corelații: numai cînd metodele de educație care recuze, să spunem organizația U.T.C. dintr-o facultate, sînt inspirate de însușirile personale ale studenților, numai atunci ele pot contribui, la rîndul lor, la influen-

biert discutiă profesorilor, discută studenții. În acest domeniu sînt întrebări care încă așteaptă un răspuns... Cîteva mese rotunde, simpoziioane, colocuții — care vor intra studenții, reprezentanți ai Ministerului Învățămîntului și ai Comitetului Executiv al U.A.S.R. — și-au propus să trateze această temă. Se va discuta pornindu-se de la timpul liber al studentului, de la preocupările pe care acesta le are (sau și le poate crea) privind informarea în domeniul politic, științific, cultural-artistic; completarea cunoștințelor profesionale; educarea — sau formarea — aspirațiilor, gusturilor, intereselor și aptitudinilor. Reținem cîteva teme: „Timpul liber este o creație a studentului”; „Personalitatea casei de cultură a studenților”; „Ce rol are clubul în viața culturală din universitate?”; „Există un „stil studentesc” al distrației?”; „Mai notăm aici o întîlnire între studenți și membrii juriilor Festivalului artei studențești; o altă întîlnire, între studenți și redactorii ai publicațiilor pentru studenți; întîlniri cu oameni de teatru, cinești, scriitori, critici de artă.

Dar evenimentul cel mai remarcabil îl constituie organizarea la Izvorul Mureșului, în luna august, a simpoziului internațional „Studenții, arta și cultura”. Educația extraversitară — amplificîndu-și conținutul atribuțiilor — devine „educație paralelă” care dublează învățămîntul uniceșitar și al cărei rol în îmbogățirea cunoștințelor și în formarea aptitudinilor depășește adeseori pe cel al învățămîntului, cel puțin sub raportul cantității și al intensității. Scopul acestei educații paralele „este, în primul rînd, antrenarea studenților la o bogată viață culturală, apropierea lor de artă. E firesc, așadar, ca studenții să se întîlnească — pe plan internațional — și să discute despre această problemă.

Desigur, programul vacanței la Izvorul Mureșului este mult mai bogat. Noi am reținut aici numai cîteva din trăsăturile esențiale ale acestui program, urmind să revenim pentru a consemna rezultatele acestor importante dezbateri studențești.

Joc pe „plaja” Teiului

INAPOIEREA IN CAPITALA A TOVARASULUI

ALEXANDRU BIRLADEANU

Miercuri, la amiază, s-a înapoiat în Capitala tovarășul Alexandru Birădeanu...

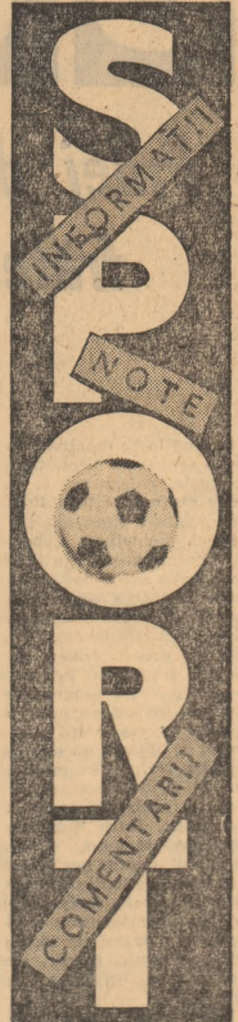
președinte al Consiliului de Miniștri, Mihai Suder, Adrian Di...

Era de față Richard H. Davis, ambasadorul S.U.A. la București.

Plecarea delegației P. C. din Canada

Miercuri dimineața a părăsit Capitala delegația Partidului Comunist din Canada...

La plecare, pe aeroportul Băneasa, delegația a fost salutată de tovarășii Virgil Trofin...

CINCI PROPUNERI

Am urmărit cu interes dezbaterea inițiată, am citit toate materialele care s-au publicat...

Rapid, Stăruința, Patria, Vulturii, Progresul, Venus, Ilsa, Freedom...

teajera mingii, driblingul și numărul începând de la juniorat, bineînțeles în afară de portar...

rial înființarea și desfășurarea activității de pregătire pentru o echipă de pitici și una de juniori...

chipelor de pitici și juniori de vreme ce în orașul nostru sînt 5 școli generale cu mii și mii de copii...

INFORMAȚII

Un grup de tineri din Guineea a sosit recent la Brașov pentru a face practică la Uzinele de tractoare...

Cu prilejul apropiei sărbătorii naționale a R. P. Polone, cea de-a XXIV-a aniversare a eliberării patriei...

Aviz comisiilor de turism Cabana tineretului de la Sovata

Nu de mult, Comitetul județean al U.T.C. Mureș a preluat de la întreprinderea forestieră o cabană demontată...

venit tinerii evidențiat în activitatea organizațiilor U.T.C. din județ.

În cătunul de corturi

Tinerii din județul Covasna își petrec vacanța în puncte turistice impozante pe culmile munților și în apropierea lacurilor montane...

Mărul, unde sînt găzduiți prin rotație cîte 20 de elevi. Alți 31 de elevi, de la Școala profesională, textiliștii din Sf. Gheorghe...

În locul combinelor

dere cu care întreprinderile de mecanizare agriculturii susțin campania de recoltare a pășunilor din această vară...

tr-un fel denaturează stadiul campaniei, din moment ce efectivul recolta a fost treierată și ajunsă în magazine de pe numai 4000 de hectare.

Pe scurt

La Sofia a început ieri cea de-a 9-a ediție a Balcanicilor de tenis la care participă echipele Greciei, Jugoslaviei, României, Turciei și Bulgariei...

Meritatele ale Teatrului de vară Herăstrău au fost, și sînt în continuare, prea puțin valorificate. Nu sînt exploatare de loc condițiile ce le oferă teatrul de vară...

Start în „Raliul Dunării”

Din Praga și Regensburg (R.F. a Germaniei) s-a dat miercuri simultan startul în cea mai mare competiție automobilistică europeană...

Rapidistul cu numărul „9”

Echipele intră pe teren. Cîțiva copii văd că vâleș pe gazon cu brațele încercate de flori...

SE REVIZUIEȘTE MEREU, DAR NU SE SCHIMBĂ NIMIC

Cred că nu mai constituie un secret pentru nimeni că viitorul fotbalului oricărui țări depinde numai și numai de modul cum înțeleg cei ce sînt investiți cu răspunderi în această direcție...

pentru cel mai tehnic, pentru echipa cea mai disciplinată etc. Includerea fotbalului în campaniile școlare...

Campionatul mondial studențesc de șah

În turul trei al campionatului mondial studențesc de șah, echipa României a învins cu 2,5-1,5 reprezentativa Israelului...

Vicereea divertismentului

E mijlocul verii cu cer senin și soare torid. La întrebarea firească a bucareștenilor: încotro ne îndreptăm pentru a...

torilor artistici?

Oare bogăția, varietatea și frumusețea folclorului nostru nu mai pot fi valorificate? Noi credem că da...

Prof. COSTEA MARINOIU

din comuna Racoviță, jud. Vâlcea

„SEZON RECE” IN STAGIUNEA ESTIVALĂ

profita de sezonul estival și de ziua liberă? răspunsul organizatorilor este că se poate de precis: în parcuri, grădini, păduri și estade...

amenajate și pentru care s-au investit bani grei, se desfășoară, în fața privirii mirate ale spectatorului, programe artistice...

Advertisement for O.S.T.A. (Organizația Studențescă de Teatru și Artă) featuring a globe logo and text about musical performances and theater events.

ce peste hotare

Lovitură de stat în Irak

Potrivit postului de radio Bagdad, în noaptea de 16 spre 17 iulie a avut loc o lovitură de stat în Irak. Autorii loviturii au format un „consiliu al comandamentului revoluției”, care a preluat funcțiile președintelui republicii și comandamentul suprem al forțelor armate. Generalul Abdel Rahman Aref, președintele republicii, a fost destituit din toate funcțiile. De asemenea, a fost destituit membrul guvernului irakian prezidat de generalul Yehia, precum și generalul Ibrahim Feisal Al Ansari, șeful statului major al armatei.

Lovitura de stat, se precizează într-un comunicat al Consiliului Comandamentului revoluției, s-a desfășurat fără a întâmpina vreo rezistență. Postul de radio Bagdad a anunțat totodată că președintele Aref „a fost trimis în străinătate cu un avion special pentru a fi alături de familia sa”, dar nu s-a specificat destinația.

„Consiliul Comandamentului revoluției” a cerut tuturor unităților militare și ofițierilor civili să păstreze calmul și să acorde sprijin noii mișcări. Postul de radio citat a menționat că unele unități militare, printre care garda prezidențială, s-au raliat „Consiliului comandamentului revoluției”. Comandantul suprem al forțelor irakiene staționate în Jordania, luând cunoscând de postului de radio Bagdad, a anunțat sprijinul său față de noile autorități. Pe de altă parte, postul de radio Bagdad a anunțat că „Consiliul comandamentului revoluției” va forma o comisie pentru examinarea cazurilor prizonierilor politici și exilaților irakieni. S-a anunțat totodată că „Consiliul comandamentului revoluției” va organiza o nouă țară până la organizarea unor noi alegeri. Noile autorități militare au dat dispoziții pentru închiderea tuturor aeroporturilor și instituirea guvernământului, precum și interzicerea circulației timp de 24 de ore în întreaga țară.

Postul de radio Bagdad transmite: În proclamația dată publicității de „Consiliul Comandamentului revoluției” se condamnă unele practici ale vechii administrații pe care le consideră drept „unostentate ale imperialismului”. În problema exploatarea rezervei interne ale țării, se arată: „Vom pune în aplicare o politică națională în domeniul exploatarea petrolului. Vom asigura condiții ca Compania națională de petrol din Irak să creeze un sector petrolier independent care să poată resinge cererile presiunii din afară. Vom înceta exploatarea rezervei naturale ale Irakului de către irakieni înșiși.”

În problema minorității kurde, se arată într-o altă declarație, noua conducere „va căuta să o soluționeze în interesul Irakului, stabilității și unității sale”. În proclamația se afirmă atașamentul Irakului la Liga Arabă, menționându-se, totodată, intenția noilor autorități de a extinde colaborarea cu toate statele.

VIETNAMUL DE SUD. Recent după cum s-a mai anunțat trupele americane au fost nevoite să părăsească baza de la Khe Sanh. Fotografia înfățișează un aspect din timpul evacuării.

Convorbirile de la Paris

Miercuri, la Paris a avut loc cea de-a 13-a sesiune a convorbirilor oficiale dintre reprezentanții guvernului R. D. Vietnam și Statelor Unite. Desfășurarea acestora a avut loc în preajma aniversării semnării acordurilor de la Geneva din 1954. Delegația nord-vietnameză a fost condusă de colonelul Ha Van Lau, locțiitorul ministrului Xuan Thuy, iar cea americană de ambasadorul pentru problemele speciale, Averell Harriman. În cuvântul său, colonelul Ha Van Lau a subliniat că planul în patru puncte al guvernului R.D.V., enunțat pentru prima dată în 1965 de primul ministru Fam Van Dong, constituie o aplicare concretă a acordurilor de la Geneva. Aplicarea celor patru puncte, a precizat reprezentantul R.D.V., trebuie însă să fie egalată în timp, iar reuni-

Precizări cu privire la proiectul de constituție a Greciei

Partătorul de cuvânt al guvernului grec, Byron Stamatopoulos, a ținut miercuri o conferință de presă în cadrul căreia a făcut unele precizări în legătură cu organizarea dezbaterilor asupra proiectului de constituție, precum și cu data desfășurării referendumului. El a arătat că la Atena și Salonic vor fi organizate, cu câteva zile înainte de referendum, două mari mitinguri la care vor lua cuvântul premierul Georgios Papadopoulos și respectiv vice-premierul Stylianos Pattakos. Solicitând de ziariști să facă unele precizări în legătură cu știrile apărute în presa străină despre numeroase arestări făcute în Grecia în rândul civililor și militaților, Stamatopoulos a declarat că într-adevăr au fost arestate „câteva persoane”. În ceea ce privește data desfășurării referendumului, Stamatopoulos a declarat că el va avea loc la data fixată, adică la 29 septembrie etc. Într-o declarație adresată corespondenților presei străine foști

Sprijin deplin conducerii P. C. din Cehoslovacia • Prilej de evocare a prieteniei frățesti dintre România și Cehoslovacia

Pe adresa conducerii Partidului Comunist din Cehoslovacia, a Președintelui Adunării Naționale și a guvernului sosește telegrama adresată de organizații de partid, sindicale, de tineret, de colective de salariați din întreprinderi și instituții în care se exprimă adevărată deplină față de activitatea desfășurată de partid pe calea democratizării țării, de atitudine adoptată de conducerea P.C.C. în legătură cu reprezentanții partidelor comuniste și muncitorești din unele țări socialiste.

În telegrama adresată de comitetul sindical al Combinatului metalurgic din Slovacia de est se spune: „Considerăm necesar ca acum, după încheierea împlinirii de la Varșovia să ne exprimăm sprijinul deplin față de conducerea Cehoslovaciei și hotărârea de a continua calea de democratizare începută, a cărei garanție noi o vedem în conducerea P.C.C. în frunte cu tovarășul A. Dubcek.”

În interesul dezvoltării continue a sistemului în țara noastră, în interesul întăririi continue a colaborării reciproce și a prieteniei adevărate între partidele comuniste din țările sistemului socialist, precum și în interesul întăririi forțelor progresiste din întreaga lume, vă cerem să promovați în continuare politica pe a cărei cale am pășit din inițiativa C.C. al P.C.C. în ianuarie, deoarece noi vedem în aceasta o cheie a dezvoltării societății noastre socialiste.

Pregătirea Congresului extraordinar al P. C. C. continuă cu succes

Într-o rezoluție adoptată în cadrul sesiunii extraordinare a Prezidiului comitetului rațional Praga 2 al P.C. din Cehoslovacia se subliniază că pregătirea Congresului extraordinar al P.C.C. continuă cu succes, cu toată situația internațională actuală a R.S. Cehoslovaciei. Rezoluția sprijină pe deplin poziția Prezidiului C.C. al P.C.C. ca până la Congresul al XIV-lea al P.C.C., cu partidele frățesti să aibă loc numai convorbiri bilaterale pe teritoriul R. S. Cehoslovaciei. „Prezidiul C.C. al P.C.C. conduce în mod conștient procesul de democratizare, se află în fruntea lui, acționează pe deplin în spiritul plenarelor din ianuarie, aprilie și mai ale Comitetului Central și se străduiește să tracă în viață programul de acțiune al P.C.C.”, se subliniază în rezoluție. „În cazul când seriozitatea situației ar necesita o hotărâre

Într-un comentariu apărut în ziarul slovac „Prava”, se arată că futilitatea reprezentanților celor cinci țări socialiste a provocat mirare și neliniște în Cehoslovacia. Procesul de democratizare a fost început de Partidul Comunist din Cehoslovacia care și-a menținut poziția sa de frunte în viața politică. În încheiere, se exprimă convingerea că principiile neamestecului nu vor fi încălcate.

Presă cehoslovacă rezervă, de asemenea, un mare spațiu relațiilor despre încrederea și sprijinul exprimate de unele țări socialiste, printre care și țara noastră, față de poziția și activitatea Partidului Comunist din Cehoslovacia.

Ziarul „Rude Pravo”, cehoslovac, ziar de radio și televiziune a publicat și transmis largi extrase din cuvântarea rostită de tovarășul Nicolae Ceaușescu la Galații „Rude Pravo” în titluluzărela: „Ceaușescu: deplină încredere în R. S. Cehoslovacă”.

Într-o relatare a agenției C.T.K. se subliniază că conducerea Partidului Comunist Român și a statului român și-a exprimat în mod ferm sprijinul României față de procesul de democratizare din R. S. Cehoslovacă și s-a declarat împotriva amestecului în treburile interne ale Cehoslovaciei.

La rândul său, posturile de radio cehoslovace au subliniat într-un comentariu că „ne bucurăm de sprijinul frățesc și deplin al României și Iugoslaviei. Nu simțem izolați”.

Se împlinesc douăzeci de ani de la semnarea Tratatului de prietenie, colaborare și asistență mutuală dintre Republica Socialistă România și Republica Socialistă Cehoslovacă. Evenimentul prilejuieste popoarele celor două țări prietene evocare unor tradiționale relații care s-au cimentat de-a lungul timpului, în lupta comună pentru eliberare națională, împotriva fascismului, pentru pace și progres social. După eliberare, în cele două decenii, aceste relații s-au dezvoltat și întărit necontenit pe temelia trinită a unor idealuri și țeluri comune — construirea societății socialiste și comuniste. În România și Cehoslovacia s-au statornicit în cursul acestor ani sentimente de unitate și prietenie durabile, rezultate dintr-o colaborare reciprocă și înfructuoasă pe teren politic, economic, tehnic, științific, cultural, în toate domeniile.

Sub conducerea partidului său comunist poporul cehoslovac a obținut an de an succese tot mai însemnate în construcția economică, politică, socială și culturală, aducându-și astfel propria sa contribuție la întărirea sistemului mondial socialist. Întregul nostru popor a urmărit și urmărește cu vie simpatie mersul impetuș și elanul cu care clasa muncitoare, tărâna și intelectualitatea din țara prietenă, sub conducerea Partidului Comunist din Cehoslovacia, înaintează pe drumul perfecționării continue a noii societăți.

Poporul cehoslovac, care a dus o luptă plină de abnegație pentru dobândirea independenței, pentru înlăturarea revoluției socialiste și construc-

Cu prilejul aniversării Tratatului româno-cehoslovac

Cu ocazia celei de-a 20-a aniversări a semnării Tratatului de prietenie, colaborare și asistență mutuală dintre Republica Socialistă România și Republica Socialistă Cehoslovacă, Ion Obradovici, ambasadorul extraordinar și plenipotențiar al României la Praga, a rostit miercuri seara o cuvântare la televiziune.

Scrisoarea Prezidiului Uniunii scriitorilor slovaci

Prezidiul Uniunii scriitorilor slovaci a adresat o scrisoare deschisă scriitorilor din unele țări socialiste în care, printre altele, se spune: „Vă putem asigura că Partidul Comunist din Cehoslovacia și noua sa conducere își consolidează rolul lor de conducători politici în societatea noastră, care nu mai este întemeiată pe principiile directivelor administrative, ci pe cizigarea încrederii generale a poporului țării noastre”. „Înțelegem că în cursul dezbaterilor deschise și al confruntării părților rezultate din dinamismul impetuș al evenimentelor sociale și politice și al căror sens principal îl constituie căutarea celei mai bune soluții pentru propriile noastre probleme se poate crea o situație care observatorilor din afară poate să li se pară neclară. Vă rugăm, stimați prieteni, ca în aprecierea acestei situații să nu porniți de la supraaprecierea unor fenomene secundare a căror însemnătate este exagerată, atribuindu-li-se un accent politic contrar de către o anumită parte a presei burgheze occidentale, ci să porniți de la înțelegerea sensului principal al actualii noastre mișcări sociale, de la caracterul său clar socialist și de la cunoașterea condițiilor sale specifice cehoslovace.”

„Orice presiune externă, psihologică sau psihică de pe poziție de forță, îndreptată împotriva procesului de renouare din Cehoslovacia, poate aduce popoarele noastre un mare prejudiciu intrucit ea nu poate decât să consolideze poziția și să intensifice activitatea unui mic grup de dogmatici discredițiți, să acționeze și să umască forțele antisocialiste și în felul acesta să slăbească nu numai poziția noastră, ci și poziția întregului lagăr socialist. Noi am pășit pe calea renasterii democratice a socialismului de bunăoară, conștienți de drepturile suverane și de îndatoririle țării noastre”, se spune în încheierea scrisorii.

rea noii orinduri, manifestă legitimă mândrie pentru cuceririle sale revoluționare și este hotărât să le amplifice, să le dezvolte cu și mai mare avânt. Relațiile de colaborare frățească între partidele și popoarele noastre sint clădite pe temelia trinită a respectului reciproc, al independenței și suveranității naționale, al neamestecului în treburile interne. Tratatul de prietenie, colaborare și asistență mutuală dintre țările noastre a oferit, de-a lungul celor două decenii, cadrul unei multilaterale colaborări frățesti în toate domeniile. Aniversarea acestui rodnic tratat coincide astăzi cu pregătirile pentru încheierea altuia nou, care, cu certitudine, va prilejui o nouă dezvoltare a raporturilor bilaterale reciproc avantajoase, o colaborare multilaterală înfructuoasă pe teren politic, economic, tehnic, științific, cultural, în toate domeniile.

Miliuni de consecvenți pentru întărirea și dezvoltarea relațiilor de prietenie și colaborare cu țările socialiste, partidul și statul nostru se călăuzesc neabătut după principiul că fiecare partid frățesc, exponent al voinței și intereselor clasei muncitoare, al poporului din cadrul căruia face parte, este singurul în măsură să stabilizească strategia și tactica, căile, formele și metodele de activitate, să-și organizeze viața internă corespunzător condițiilor concrete și aspirațiilor poporului în fruntea căruia se află. Respectarea dreptului fiecărui partid, al fiecărui popor de a edifica socialismul, corespunzător condițiilor concrete în care și desfășoară activitatea slujește cauzei socialismului, întăririi unității țărilor socialiste.

Astăzi în R. S. Cehoslovacă se desfășoară, sub conducerea Partidului Comunist din Cehoslovacia, un amplu proces de perfecționare a întregii vieți sociale, de adâncire și dezvoltare a democrației socialiste, a întregii opere de edificare a noii orinduri. Partidul Comunist Român, poporul nostru, urmăresc cu viu interes și

simpatie desfășurarea acestui proces, având convingerea că P. C. din Cehoslovacia și poporul cehoslovac sint singurii în măsură să rezolve în mod cel mai potrivit toate problemele care le stau în față. „Noi avem ferma convingere, arăta în cuvântarea rostită marți la Brăila, tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretar general al C.C. al Partidului Comunist Român, că țările care construiesc socialismul, popoarele care au scuturat pentru totdeauna jugul mosierilor și capitaliștilor, care și-au cucerit atât libertatea socială, cit și independența națională, vor ști să-și apere și să-și consolideze mărețele lor cuceriri revoluționare, să asigure progresul neîntrerupt al societății socialiste, comuniste, cea mai dreaptă societate din lume. Avem încredere deplină în popoarele tuturor țărilor socialiste, în partidele comuniste ale țărilor socialiste: un popor care prin luptă și-a cucerit independența, prin luptă a răsturnat jugul asupritorilor, știe să-și mențină cuceririle... Iată de ce partidul nostru, poporul român, își exprimă solidaritatea deplină cu poporul frate cehoslovac, cu partidul său comunist, fiind conștienți că, sub conducerea comunistilor, a conducerii de partid și de stat, poporul cehoslovac va ști să respingă orice încercare de a lovi în interesul socialismului, orice atenție la cuceririle sale revoluționare, asigurându-le mersul hotărât înainte spre victoria deplină a socialismului în Cehoslovacia”.

Aniversând douăzeci de ani de la încheierea Tratatului de prietenie româno-cehoslovac, țineretul patriei noastre, alături de întregul popor, nutrește convingerea profundă că relațiile dintre România și Cehoslovacia, dintre cele două partide comuniste frățesti, dintre organizațiile noastre de tineret, se vor dezvolta și mai mult, în interesul construcției socialiste din țările noastre, în interesul cauzei socialismului și păcii în lume.

ION D. GOIA

Expunerea lui Mialko Todorovici la Plenara U. C. I.

În expunerea prezentată la Plenara C.C. al U.C.I., Mialko Todorovici, secretar al Comitetului Executiv al C.C. al U.C.I., a trecut în revistă actuala situație politică și socială din țară. În continuare, vorbitorul s-a referit la poziția U.C.I. față de evenimentele din Cehoslovacia.

„Dorind să asigure dezvoltarea continuă a socialismului în țara lor, Partidul Comunist și clasa muncitoare din Cehoslovacia au pornit lupta pentru profunde transformări socialiste democratice”, a arătat el. „Atitudinea față de transformările din Cehoslovacia poate fi definită în mod corect numai dacă se pornește de la încrederea în forța socialismului și a ideilor socialiste, de la încrederea în forțele progresiste conștiente, în partidul comunist, în clasa muncitoare din Cehoslovacia. P. C. din Cehoslovacia și clasa muncitoare cunosc cel mai bine condițiile, cerințele și posibilitățile din țara lor. Noi avem convingerea fermă că ele au suficientă forță pentru a răspunde obligărilor lor față de propriul popor și de socialism și că, prin rezolvarea problemelor în țara lor, deschid posibilități noi pentru afirmarea socialismului”.

El a arătat apoi că „presimule și amestecul din afară în procesul transformărilor din Cehoslovacia pot da lovitură grele dezvoltării socialismului din această țară, prestigiului socialismului în lume, democratizării relațiilor dintre țările socialiste și mișcării muncitorești internaționale”. „U.C.I. și Iugoslavia socialistă au acordat și vor acorda în continuare sprijin forțelor progresiste în frunte cu P. C. din Cehoslovacia și conducerii sale actuale”, a subliniat în încheiere Mialko Todorovici.

Un articol din „Voix Ouvrière”

„Noi considerăm că un partid comunist sau muncitoresc are dreptul de a-și hotărî în deplină independență linia politică”, se spune într-un editorial publicat în ziarul „Voix Ouvrière”, organul C.C. al P. M. din Elveția. „De foarte multă vreme s-a condamnat orice raport de subordonare între partidele comuniste și orice amestec în treburile lor. Considerând că trebuie repetat acest lucru din nou și proclamăm, ca aceste principii rămân pe deplin valabile, facem acest lucru acum”.

Referindu-se la evenimentele din Cehoslovacia, editorialul scrie: „Ne-am exprimat încrederea față de Partidul Comunist din Cehoslovacia care dorește să desăvârșască nu orice fel de democrație, ci democrația socialistă. Nu avem motive să punem la îndoială această încredere. Am luat cunoștință de programul de acțiune al P. C. din Cehoslovacia adoptat la începutul lunii aprilie 1968, și nu am găsit în el motive de îngrijorare”. În editorial se subliniază că este dreptul exclusiv al P. C. din Cehoslovacia de a prefera discuții bilaterale cu celelalte partide, în locul unei conferințe mai largi. „Din clipa când s-ar viola acest principiu și această regulă, s-ar pune în primejdie cuceririle care ni se par esențiale”.

ȘANSELE „MARI COALIȚII”

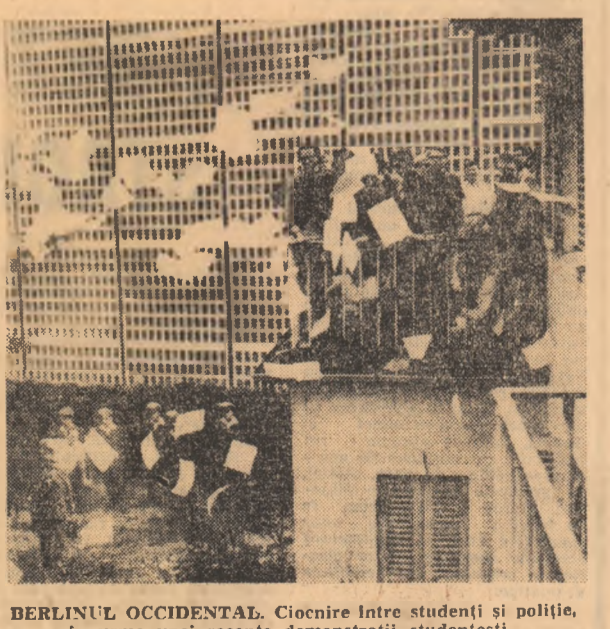
considerându-se că 1968 va fi deja un an de reviriment economic. În politica externă, pașii spre o reorientare au condus la o poziție mai flexibilă în problema relațiilor cu țările socialiste, fără a se recurge însă la o abandonare totală a „doctrinii Hallstein”, care ar implica recunoașterea R.D.G. și stabilirea de relații normale între cele două state germane. De asemenea, fideleitatea R.F.G. față de N.A.T.O. și de organismele Comunității Economice Europene a rămas ne schimbată. A apărut și un nou soi de imobilism, provocat de renunțarea la măsurile în care concepțiile celor două partide diverg total. Pe de altă parte, Marea Coaliție este

confruntată și cu probleme pe care epoca Adenauer-Erhard nu le cunoscuse — și care sînt în fond o dovadă a temeiniciei temerilor adversarilor Marii Coaliții. Este vorba, în primul rând, de promulgarea legislației excepționale și de recrudescența forțelor neonaziste, organizate într-un partid care se prelungește și care sînt în fond o dovadă a temeiniciei temerilor adversarilor Marii Coaliții. Este vorba, în primul rând, de promulgarea legislației excepționale și de recrudescența forțelor neonaziste, organizate într-un partid care se prelungește și care sînt în fond o dovadă a temeiniciei temerilor adversarilor Marii Coaliții. Este vorba, în primul rând, de promulgarea legislației excepționale și de recrudescența forțelor neonaziste, organizate într-un partid care se prelungește și care sînt în fond o dovadă a temeiniciei temerilor adversarilor Marii Coaliții.

există și la singura măsură eficientă, interzicerea P.N.D., limitându-se până în prezent la declarații astedind doar iluzia eficienței combaterii cu argumente demeritate a unui partid care, în ce-l privește, nu are nimic comun cu regulile democratice. Creștin-democrații văd rezolvarea acestei probleme în înlocuirea sistemului electoral proportional actual cu cel majoritar, care ar duce la instituirea unui model bipartizan asemănător celui nord-american și la eliminarea din viața politică sau diminuarea rolului partidelor mici — deci și a celui neonazist. Se știe însă că în rîndul social-democrațiilor — afectați de pierderile sensibile de alegători după intrarea în guvern — există rezerve în privința introducerii sistemului majoritar. Aceste rezerve au creat o primă criză în interiorul Marii Coaliții, concretizată în demisia fostului ministru de interne Paul Lücke, adept al introducerii imediate a sistemului bipartizan.

Votul majoritar ar exclude deci orice gen de coaliție, creștin-democrații și social-democrații rămînînd să-și asume, în funcție de voința alegătorilor, guvernarea sau opoziția. Care vor fi șansele de supraviețuire ale Marii Coaliții, în cazul în care sistemul majoritar nu va fi adoptat? Dacă actualele tendințe în sinul corpului electoral vest-german se mențin, (păstrarea aproximativă a nivelului la U.C.D.-U.C.S., o relativă scădere la social-democrații și creșterea liberali și neofasciști), va redevine posibilă o renouare a micii coaliții a creștin-democrațiilor cu liberalii. O continuare a Marii Coaliții după 1969 va depinde în orice caz într-o măsură foarte mare de evoluția P.S.D., care înregistrează de cîteva ani pierderi la alegerile de land. Dacă acest curs se menține, Marea Coaliție ar putea fi reînnoită numai în cazul în care procentele obținute de liberali nu vor fi suficiente pentru realizarea unei coaliții cu aceștia a unuia din partidele mari. În caz contrar, social-democrații vor prefera sau vor fi nevoiți să reintre în opoziție pentru a se „refuza”.

O singură posibilitate pare exclusă deocamdată: aceea a retragerii din coaliție a P.S.D. înainte de termen. În această privință, acordul pentru continuarea colaborării în Baden-Württemberg, în urma alegerilor recente din acest land, este incontestabil semnificativ. BAZIL ȘTEFAN

BERLINUL OCCIDENTAL. Cîncire între studenți și poliție, în urma unei recente demonstrații studențești.